

**Uchwała Nr XI/74/2015
Rady Gminy w Jastrzębiu
z dnia 23 października 2015 r.**

w sprawie: przyjęcia Programu Zdrowotnego dla Mieszkańców Gminy
Jastrząb na lata **2016-2020**.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 58 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) art. 26 ust. 1-3, art. 55 ust. 1 pkt 4, art. 114 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 w związku z art. 115 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r., o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 217 z późn. zm.) art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 48 ust. 1 i ust2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Program Zdrowotny dla Mieszkańców Gminy Jastrząb na lata 2016 - 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jastrząb.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy w Jastrzębiu
Wojciech Warso

PROGRAM SZCZEPIENIA PROFILAKTYCZNEGO PRZECIWKO GRYPIE OSÓB PO 65 ROKU ŻYCIA W GMINIE JASTRZĄB

WPROWADZENIE

Zdrowie dla człowieka to najdroższa, najcenniejsza wartość i niczym nie można go zastąpić. Jest to stan ogólnego samopoczucia, a także kondycji fizycznej oraz psychicznej. Każdy człowiek sam decyduje o swoim zdrowiu, gdyż ma na nie bezpośredni wpływ. Jest wiele czynników, które wpływają na nasz stan zdrowia. Do najważniejszych z nich można zaliczyć między innymi: tryb i styl życia, stres, wykonywana praca, środowisko przyrodnicze, opieka zdrowotna.

Światowa Organizacja Zdrowia uważa, że w kwestiach zdrowia nie mamy koncentrować się wyłącznie na chorobach i próbach ich zwalczania, ale przede wszystkim powinniśmy skupiać się na samym zdrowiu - na jego wzmacnianiu.

Narodowy Program Zdrowotny uwzględni głównie kierunki polityki zdrowotnej, która to przesądza o cechach, charakterze, sprawności funkcjonowania i efektywności funkcjonującego systemu ochrony zdrowia.

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowotnego jest: stwarzanie warunków oraz kształtowanie motywacji, wiedzy i umiejętności zdrowego stylu życia, a także podejmowania działań na rzecz zdrowia własnego i innych, kształtowanie sprzyjającego zdrowiu środowiska życia, pracy i nauki, zmniejszenie różnic w zdrowiu i dostępie do świadczeń zdrowotnych - w ramach niniejszego programu zamierzamy niniejszy cel realizować.

Okres realizacji Programu:

2016 -2020 r.

Opis problemu zdrowotnego

a. Problem zdrowotny - Grypa

Wśród chorób zakaźnych grypa jest schorzeniem związanym z największą liczbą zachorowań.

Zachorowalność największa jest wśród osób młodych natomiast zgony z powodu grypy występują głównie w populacji osób >60 r. ż. (ponad 80% zgonów z powodu grypy w niektórych sezonach). Zmniejszenie zapadalności na choroby zakaźne, którym można zapobiegać przez szczepienia należy do priorytetów Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007-2015 oraz jest zgodne z dwoma priorytetami zdrowotnymi.

Grypa jest chorobą zakaźną, która atakuje zwykle w miesiącach zimowych i rozprzestrzenia się w szybkim tempie. Szczepionka przeciw grypie stanowi najlepszą ochronę przed wirusem. Zwykle dostępna jest jesienią (od września do listopada); produkuje się ją, wykorzystując szczep wirusa grypy.

Grypa przenosi się pomiędzy ludźmi drogą kropelkową (np. podczas kichania), a największa ilość zachorowań występuje podczas sezonowych epidemii, powodując ostre objawy uniemożliwiające pracę osobom czynnym zawodowo. Epidemie grypy powodują znaczne koszty społeczne i niekiedy mają zasięg kontynentalny lub światowy, dlatego grypa wymaga globalnej koordynacji epidemiologicznej.

Grypa sama w sobie nie jest chorobą groźną, niebezpieczne są natomiast jej powikłania, w szczególności u osób starszych i małych dzieci

Jedną z metod zapobiegania grypie są szczepienia ochronne. Szczepienia należy wykonywać przed okresem wzmożonych zachorowań na grypę i choroby grypopodobne, tj. w miesiącach wrzesień/październik. Osoby poddające się szczepieniu znacznie zmniejszają u siebie ryzyko zachorowania na grypę

W polskim Programie Szczepień Ochronnych na 2014 r., szczepienia zaleca się osobom powyżej 55 roku życia (ze wskazań epidemiologicznych), a Kolegium Lekarzy Rodzinnych w Polsce zaleca objęcie szczepieniami osób w wieku 50-64 lat (ze wskazań medycznych i społecznych) oraz powyżej 65 roku życia (ze wskazań medycznych).

W latach 2009-2014 w ramach realizowanego przez Gminę Jastrząb programu szczepień ochronnych przeciwko grypie zaszczepiono łącznie 1.011 osób. Podstawowym kryterium, które kwalifikowało do szczepień przeciw grypie był wiek powyżej 65 roku życia oraz miejsce zameldowania na terenie Gminy Jastrząb. Należy zaznaczyć, że osoby starsze są bardziej narażone na choroby grypowe oraz na związane z nimi powikłania. Często zdarza się, że sytuacja finansowa nie pozwala na zakup szczepionki przeciw grypie.

b. Epidemiologia - Grypa

W Polsce sezon grypy to przełom lutego i marca - wtedy notuje się najwięcej zachorowań. Należy zatem szczepić zanim rozpocznie się sezon epidemiologiczny. W okresie od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r. zarejestrowano w Polsce ogółem 2 761 513 zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę. Średnia dzienna zapadalność wynosiła 19,74 na 100 tys. ludności. Stacje sanitarno - epidemiologiczne w tym okresie odnotowały 17 zgonów z powodu grypy, w tym 8 zgonów w grupie wiekowej 65+ oraz 9 zgonów w grupie wiekowej 15-64 lata zachorowania i podejrzenia zachorowania na grypę. Średnia dzienna zapadalność wynosiła 14,31 na 100 tys. ludności. Stacje sanitarno - epidemiologiczne odnotowały 1 zgon z powodu grypy, w grupie wiekowej 15-64 lata.

Najlepszy moment do przyjęcia szczepionki przeciwko grypie to wrzesień - październik - listopad, ponieważ:

1) na odpowiedź immunologiczną w postaci wytworzenia się odpowiedniego poziomu przeciwciał ochronnych potrzeba od 10 do 14 dni;

2) u większości zdrowych dorosłych osób poziom przeciwciał osiąga maximum po 4 tygodniach, w ciągu 6 miesięcy po osiągnięciu maksimum, miano przeciwciał spada, ale poziom ochronny jest utrzymywany przez 12 miesięcy od zaszczepienia. W dużym stopniu zależy to jednak od wydolności układu odpornościowego. Im wyższa tym poziom przeciwciał chroniący przed zakażeniem jest wyższy i dłużej utrzymuje się w organizmie;

3) aby zapewnić optymalną ochronę przed infekcją, szczepienia najlepiej przyjmować przed spodziewaną aktywnością wirusa.

c. Populacja objęta Programem - Szczepionki

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Jastrząb w wieku powyżej 65 lat. Populacja objęta programem stanowi grupę osób, u których ryzyko powikłań pogrypowych jest większe, a sam przebieg leczenia jest trudniejszy i wymaga większych kosztów. Potencjalna populacja liczy łącznie 717 osób. W okresie 2009-2014 zaszczepiono łącznie 1.011 osób, co daje średnioroczną liczbę 169 szczepień. Na podstawie danych statystycznych z poprzednich pięciu lat obowiązywania programów, szacuje się objęcie programem w każdym roku grupę 200 osób. Zaznaczyć należy, że w przypadku zgłoszenia się do zaszczepienia większej niż przewidywana liczby osób zostaną uruchomione dodatkowe środki finansowe pozwalające na wykonanie szczepień wszystkich chętnych, kwalifikujących się do udziału w programie.

Przeciwwskazania stosowania szczepionki:

- ostra choroba infekcyjna (osoba chora),
- przebyty zespół Guillain-Barre stwierdzony w okresie 6 tygodni po poprzednim szczepieniu przeciwko grypie,
- uczulenie na substancje zawarte w szczepionce,
- odczyny poszczepienne powstałe w wyniku wcześniejszego szczepienia na grypę
- przetaczanie krwi w przeciągu ostatnich sześciu tygodni.

d. Uzasadnienie potrzeby wdrożenia programu.

Grypa jest chorobą ogólnospołeczną. W polskim Programie Szczepień Ochronnych szczepienia zaleca się osobom powyżej 65 roku życia (ze wskazań klinicznych i indywidualnych). Możliwość zaszczepienia się przeciwko wirusom grypy może stanowić u osób powyżej 65" roku życia szansę na zdrowsze

życie.

Szczepienie jest jedyną metodą, która może ustrzec przed zachorowaniem. Konieczne jest powtarzanie szczepień co roku ze względu na zmieniający się antygen wirusa powodującego zachorowania i w konsekwencji inny rekomendowany przez WHO, skład szczepionki. Szczepienie przeciwko grypie należy przeprowadzić przed spodziewanym wystąpieniem epidemii grypy. Nowoczesne szczepionki nie zawierają żywych wirusów grypy, nie mogą więc spowodować zakażenia wirusem i zachorowania. Organizmy osób w starszym wieku po zaszczepieniu zyskują dużą ochronę przed niebezpiecznymi powikłaniami pogrypowymi.

2. Cele Programu

a.) Cel główny

Poprawa stanu zdrowia osób powyżej 65 roku życia z terenu Gminy Jastrzęb poprzez obniżenie liczby zachorowań mieszkańców na wirus grypy dzięki przeprowadzeniu skutecznych szczepień,

b) Cele szczegółowe :

- 1) przebadanie i zaszczepienie jednorazowy dawką w terminie od 15 września r. do 15 grudnia roku objętego programem jak największej liczby osób po 65 roku życia zamieszkujących na terenie Gminy Jastrzęb;
- 2) uzyskanie możliwie najwyższej frekwencji;
- 3) zmniejszenie liczby powikłań pogrypowych;
- 4) zmniejszenie kosztów związanych z leczeniem w/w schorzeń.

c) Oczekiwane efekty

Coroczne szczepienie kolejnych roczników osób po 65 roku życia skutkować będzie w długoterminowym horyzoncie czasowym zmniejszeniem ilości zachorowań na *grypę* i zmniejszeniem ilości powikłań pogrypowych.

d.) Mierniki efektywności

Miernikiem efektywności Programu szczepień przeciwko grypie będzie.

- 1) spadek zachorowalności na grypę w gminie w całej populacji;
- 2) spadek zachorowalności na grypę w grupie osób zaszczepionych.

3. Adresaci Programu

a. Oszacowanie populacji

Mieszkańców Gminy Jastrzęb, spełniających powyższe kryteria, jest ok. 717. Planuje się objęcie szczepieniem wszystkich osób zainteresowanych, kwalifikujących się do programu Na potrzeby oszacowania kosztów⁷ programu do budżetu gminy, przyjęto liczbę 200 osób w każdym roku wyliczoną w oparciu o średnią osób zaszczepionych rocznie w okresie realizacji programu w latach 2009-2014. W przypadku zgłoszenia się do zaszczepienia większej niż przewidywana liczby osób zostaną uruchomione dodatkowe środki finansowe pozwalające na wykonanie wszystkich szczepień.

b. Tryb zapraszania do Programu

Do uczestnictwa w Programie zapraszani będą mieszkańcy gminy Jastrzęb. Informacje o szczepieniu zostaną przekazane poprzez plakaty na tablicach ogłoszeń w miejscowościach gminnych, na stronie internetowej gminy oraz w siedzibie realizatora programu zdrowotnego.

4. Organizacja Programu

a. Części składowe, etapy i działania organizacyjne

Etap I: Opracowanie Programu

Etap II: Wybór w drodze konkursu ofert jednostek realizujących program. Program realizowany będzie przez podmiot medyczny, który złoży najkorzystniejszą ofertę na podstawie propozycji cenowej - art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. z 2013 r. póź. 907 z późn. zm.)

Etap III: Realizacja programu:

- 1) dotarcie z informacją o programie do osób objętych w/w działaniem;
- 2) rekrutacja osób do programu - kwalifikacja uczestników programu do szczepienia dokonywana będzie sukcesywnie na podstawie kolejności zgłoszeń do przychodni lekarskich realizujących program, planuje się objęcie szczepieniami wszystkich chętnych kwalifikujących się do grupy docelowej programu.

b. Planowane interwencje

- 1) przeprowadzenie kampanii informacyjnej;
- 2) każda osoba po 65 roku życia, która zgłosi się do podmiotu realizującego program zostanie przebadana w celu wykluczenia przeciwwskazań do podania szczepionki, a następnie zaszczepiona;
- 3) szczepienia będą bezpłatne i dobrowolne;
- 4) realizator programu, wyłoniony w drodze konkursu, winien posiadać wyspecjalizowaną kadrę i zdolności finansowe umożliwiające realizację programu oraz jest zobowiązany do prowadzenia dokumentacji realizacji programu w oparciu o wymogi określone w umowie.

c. Kryteria i sposób kwalifikacji uczestników

Do programu kwalifikowane będą osoby, które spełniają warunki:

- 1) w wieku powyżej 65 lat;
- 2) zameldowane na terenie Gminy Jastrzęb
- 3) brak przeciwwskazań lekarskich do zaszczepienia.

d. Zasady udzielania świadczeń w ramach programu:

Świadczenie w postaci wykonania szczepienia przeciwko wirusowi grypy otrzyma każda osoba, która została zakwalifikowana do programu.

e. Sposób powiązania działań programu ze świadczeniami zdrowotnymi finansowanymi ze środków publicznych.

Szczepienia przeciw wirusowi grypy nie są refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

f. Sposób zakończenia udziału w programie i możliwości kontynuacji otrzymywania świadczeń zdrowotnych, jeżeli istnieją wskazania.

Pełne uczestnictwo w programie polega na zrealizowaniu schematu szczepień szczepionką przeciwko wirusowi grypy. Zakończenie udziału w programie jest możliwe na każdym etapie programu.

g. Bezpieczeństwo planowanych interwencji

Program szczepień będzie realizowany przez jednostki medyczne, które zostaną wybrane do realizacji programu w drodze konkursu ofert. W programie będą użyte szczepionki przeciwko wirusowi grypy, zarejestrowane i dopuszczone do obrotu w Polsce, wybrane na podstawie opinii lekarza specjalisty.

h. Kompetencje/ warunki niezbędne do realizacji programu

Realizator programu zostanie wyłoniony w drodze konkursu ofert. Realizator zobowiązany będzie spełnić warunki wykonywania szczepień ochronnych, w tym:

- 1) szczepienia będą przeprowadzone przez personel medyczny - pielęgniarki posiadające ukończony kurs w zakresie wykonywania szczepień ochronnych pod nadzorem lekarskim;
- 2) szczepienia będą realizowane w pomieszczeniach, które pod względem technicznym i sanitarnym spełniają wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012 r. póź. 739).

Realizator będzie zobowiązany do prowadzenia dokumentacji z realizacji programu. Etap szczepień zostanie podsumowany przez realizatora pisemną informacją o przebiegu szczepień oraz liczbie

zaszczepionych osób.

5. Koszty

a. Koszty jednostkowe

Planuje się, że koszt szczepienia jednej osoby, tj. koszt zakupu szczepionki wraz z kosztem podania szczepienia, kosztem kwalifikacji do szczepienia oraz kosztem akcji informacyjnej nie przekroczy kwoty 35.00 zł.

b. Planowane koszty całkowite

Środki na realizację programu zostaną zabezpieczone w budżecie gminy Jastrzęb na lata 2016 – 2020 w grupie wydatków związanych z realizacją programu zdrowotnego w kwocie 7000,00 zł. rocznie.

W przypadku konieczności zwiększenia środków na realizację programu planuje się zwiększenie środków budżetu w celu objęcia szczepieniem wszystkich chętnych.

c. Źródła finansowania, partnerstwo

Szczepienia przeciwko wirusowi grypy w ramach proponowanego programu sfinansowane zostaną w całości z budżetu Gminy Jastrzęb.

d. Argumenty przemawiające za tym, że wykorzystanie dostępnych zasobów jest optymalne.

Szczepieniu powinny się poddać zwłaszcza osoby z grup wysokiego ryzyka wystąpienia powikłań pogrypowych i osoby, które mogą stanowić źródło zakażenia dla osób z grupy wysokiego ryzyka.

6. Monitorowanie i ewaluacja

a. Ocena udziału w Programie

Informacja o ilości uczestników będzie znana po zakończeniu programu na podstawie list uczestnictwa. Uczestnictwo w programie zweryfikowane będzie na podstawie listy osób, które zakończyły szczepienia. Ponadto informacje udzielane przez lekarzy oraz pielęgniarki środowiskowe mogą wpłynąć pozytywnie na frekwencję.

b. Ocena jakości świadczeń w programie

Wszyscy uczestnicy programu zostaną poinformowani o możliwości zgłaszania uwag pisemnych do organizatorów⁷ badania w zakresie jakości uzyskanych świadczeń.

c. Ocena efektywności programu

Ocena efektywności programu zostanie przeprowadzona na danych będących w dyspozycji realizatora programu zdrowotnego dotyczących liczby hospitalizacji z powodu chorób wywołanych wirusem grypy oraz liczby stwierdzonych zachorowań na grype i powikłań pogrypowych w placówce zdrowotnej na terenie gminy Jastrzęb w odniesieniu do lat ubiegłych.

Realizator zobowiązany będzie do składania miesięcznych informacji oraz informacji końcowej, (podsumowującej) o przebiegu szczepień oraz liczbie zaszczipionych osób.

7. Okres realizacji Programu

„Program szczepienia profilaktycznego przeciwko grypie osób po 65 roku życia" będzie zrealizowany w okresie od 15 września 2016 r. do 15 grudnia 2020 r.

ZAKOŃCZENIE

Program ma charakter otwarty. W razie potrzeby program będzie modyfikowany.

Cele i działania zawarte w Programie są spójne z założeniami Mazowieckiego Programu Promocji Zdrowia.

Zakłada się, że realizacja Programu Zdrowotnego przyniesie w perspektywie poprawę stanu zdrowia poprawę stanu zdrowia populacji gminy.

Sprawozdanie z realizacji Programu w danym roku będzie przedstawiane Radzie Gminy do 31 marca następnego roku.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy w Jastrzębku
Wojciech Warso